

**Uchwała Nr VIII/42/2015
Rady Gminy Kowala
z dnia 31 marca 2015r.**

w sprawie: przyjęcia i wdrożenia lokalnego programu pomocy społecznej „Program Aktywności Lokalnej dla gminy Kowala na lata 2015-2017”

Na podstawie art. 6 ust.1, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Program Aktywności Lokalnej dla gminy Kowala na lata 2015-2017” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Upoważnia się kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do podejmowania decyzji w celu wdrożenia Programu Aktywności Lokalnej.

§ 3

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kowala.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Kowala
Tadeusz Marczykowski
Tadeusz Marczykowski

UZASADNIENIE

W związku z uruchomieniem przez Europejski Fundusz Społeczny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, istnieje możliwość pozyskiwania środków finansowych na różnego rodzaju działania. W ramach tego Programu wsparciem zostają objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorców, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich. W ramach PO KL, Priorytet VII Promocja integracji społecznej możliwa jest realizacja projektów systemowych przez ośrodki pomocy społecznej. Realizacja ta dotyczy zapewnienia dostępu do zatrudnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, wykluczonym oraz dyskryminowanym na rynku pracy, a także podwyższenia ich statusu zawodowego i społecznego, poprzez przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy i integracji z rynkiem pracy. Zgodnie z wytycznymi PO KL głównymi narzędziami realizacji tego zadania mają być kontrakty socjalne i programy aktywności lokalnej. Marszałek Województwa Mazowieckiego przyznał Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kowali, w ramach alokacji środków dla jednostek pomocy społecznej na rok 2015 kwotę 310.000,00zł. We wniosku projektowym złożonym do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (GOPS) zaprojektował pracę z Klientami zarówno w formie kontraktów socjalnych jak również programu aktywności lokalnej. Przyjęcie do realizacji przez Radę Gminy programu aktywności lokalnej jest jednym z warunków pozyskania przez gminę ww. kwoty. Wobec powyższego wnoszę o przyjęcie Uchwały.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Załącznik nr 1 do Uchwały
Rady Gminy Kowala Nr VIII/42/2015
z dnia 31.03.2015r.**

Program Aktywności Lokalnej dla gminy Kowala na lata 2015-2017.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodki Pomocy Społecznej realizowany przez Gminę Kowala /Gminę i Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowale

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

I. WPROWADZENIE

Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu jest jednym z podstawowych celów polityki społecznej prowadzonej przez rząd we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu jest możliwe dzięki budowie systemu aktywnej integracji. Jednym z narzędzi służących realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej jest tworzenie i wdrażanie Programów Aktywności Lokalnej (PAL). Program to szereg działań realizowanych na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Mają one na celu udzielenie wsparcia ukierunkowanego na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, zwłaszcza grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Dokument ten stanowi uzupełnienie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przez Gminę Kowala. Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z celami głównymi i operacyjnymi oraz kierunkami działań strategii. Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Kowala jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII „Promocja Integracji Społecznej”.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Program Aktywności Lokalnej dla gminy Kowala określa kierunki działań w zakresie aktywizacji lokalnej mieszkańców gminy, wzmacniania środowisk lokalnych, działań mających na celu poprawę sytuacji w zakresie funkcjonowania społeczności lokalnych i grup społecznych. Odpowiada na potrzebę integracji wspólnot – środowisk lokalnych. Podjęmowane działania mają na celu wzmocnienie podmiotowości mieszkańców oraz ich wspólnot, jak również stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wzmocnienie spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, takich jak m.in.:

1. Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007-2015, której zapisy stanowią: „Jednym z elementów Strategii jest budowanie zintegrowanych i obywatelsko świadomych wspólnot przede wszystkim na poziomie lokalnym. Ważne jest wspieranie inicjatyw w zakresie lokalnego rozwoju (...) Istotnym celem rządu i samorządu terytorialnego powinno być umacnianie kapitału społecznego oraz wspieranie społeczeństwa obywatelskiego – możliwości artykulacji interesów i potrzeb obywateli oraz działania na rzecz ich realizacji m.in. poprzez społeczną samoorganizację. Potrzebne będzie kształtowanie infrastruktury obywatelskiej takiej, jak np. centra wolontariatu, dostęp do bezpłatnego poradnictwa obywatelskiego i informacji oraz miejsca, gdzie inkubować się mogą inicjatywy obywatelskie.”

2. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski, której celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania określone w Strategii Integracji Społecznej dla Polski mają przyczynić się do wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy. Cele mają być osiągnięte m.in. przez : angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych oraz dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego, zachęcanie wszystkich obywateli do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania w walce przeciw społecznemu wykluczeniu,
3. Strategia Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2009- 2015, która zakłada: „osiągnięcie optymalnego poziomu uczestnictwa obywateli w życiu publicznym – jako warunek konieczny stworzenia trwałych podstaw dla podmiotowej aktywności obywateli i ich wspólnot w kształtowaniu rozwoju społecznego, wzrostu gospodarczego i kultury politycznej, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego – jako wyraz obiektywnej konieczności wzmocnienia organizacji pozarządowych, integracji społecznej i podmiotów ekonomii społecznej oraz form i sposobów ich funkcjonowania, wsparcie dla rozwoju wolontariatu, filantropii i samoorganizacji społecznej w celu rozwiązywania własnych problemów. wspieranie inicjatyw lokalnych jako formy skutecznego rozwiązywania problemów lokalnych, aktywizacja wspólnot na rzecz uczestnictwa w życiu publicznym, z udziałem niezależnych mediów lokalnych, wspieranie samopomocowych form rozwiązywania problemów społecznych”.
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar Aktywnej integracji – w obszarach: „zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, który zwiększy szansę na aktywizację rodziców”, „rozwój systemu aktywnej integracji, działającego na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób, rodzin i środowisk zagrożonych wykluczeniem oraz umożliwiającego godzenie ról społecznych, zawodowych i rodzinnych oraz udział w społeczności lokalnej”, „zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, zależnym objęcia przyjaznymi formami opieki oraz formami aktywnego spędzania czasu oraz aktywnego włączania się osób starszych w życie publiczne i zawodowe”.

Przyjęte w Programie koncepcje są zgodne z zapisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z którą „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.” W wyżej wymienionych dokumentach zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz instytucji i organizacji działających w ramach i na rzecz społeczności. Wykorzystanie kapitału ludzkiego, zasobów, potencjału, umiejętności i wiedzy, jaką dysponują zarówno indywidualne osoby ale także społeczności jako całość, pozwoli na wprowadzenie oczekiwanych zmian w otoczeniu. Umożliwi wprowadzanie nowych rozwiązań wskazanych i akceptowanych przez członków

społeczności, których dany problem dotyczy, co podniesie skuteczność i efektywność tych działań.

Program Aktywności Lokalnej pozwoli na realizację działań umożliwiających udzielanie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy, w samoorganizowaniu się i podejmowaniu przez nich wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej. Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego (wyłączenia z życia społecznego) poszczególnych osób i grup społecznych. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące, ponieważ ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom, w tym m.in.: osobom długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym, rodzinom niezaradnym życiowo, rodzinom dysfunkcyjnym, matkom samotnie wychowującym dzieci, osobom bezdomnym, uzależnionym, opuszczającym zakłady karne i placówki penitencjarne, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, dzieciom i młodzieży wychowującym się w zastępczych formach opieki, przedstawicielom mniejszości narodowej i etnicznej. Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu zgodnie z ww. dokumentami powinny być ukierunkowane na:

- ograniczenie obszarów skrajnego ubóstwa,
- rozbudowanie świadczeń wspierających aktywność,
- promocję działań prospołecznych,
- wspieranie różnych form aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej mieszkańców miasta, w szczególności klientów pomocy społecznej,
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- upowszechnianie kształcenia ustawicznego,
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów,
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

Program Aktywności Lokalnej jest zgodny z podstawowymi zasadami życia społecznego takimi, jak:

1. Zasada samopomocy, która przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych, zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup.
2. Zasada pomocniczości, która oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb z zastrzeżeniem, że w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.
3. Zasada partycypacji, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.
4. Zasada samorządności, stanowiąca realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz do tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów.

5. Zasada dobra wspólnego, przejawiająca się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne.

6. Zasada wielosektorowości, polegająca na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Program Aktywności Lokalnej kładzie nacisk na aspekt samopomocy, którego idea polega na wyzwoleniu i wykorzystywaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych, siły zewnętrzne (władze samorządowe) natomiast winny wspierać i wzmacniać ten potencjał oraz tworzyć warunki sprzyjające jego rozwojowi. Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki mogą opracowywać projekty systemowe i pozyskiwać środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednym z narzędzi, które mogą być wykorzystane do realizacji projektu systemowego są programy aktywności lokalnej wzorowane na modelu centrum aktywności lokalnej.

Od lutego 2011 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali posiada Certyfikat Jakości Centrum Aktywności Lokalnej nadany przez Stowarzyszenie Centrum Aktywności Lokalnej CAL. Certyfikat jest ważny do lutego 2016 roku. Centrum Aktywności Lokalnej jest określonym sposobem działania, którego celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowanie, ożywianie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnych. W myśl idei „Pomóżmy ludziom, aby pomogli sami sobie”, CAL służy inicjowaniu aktywności lokalnej ukierunkowanej na samoorganizowanie się w celu rozwiązywania konkretnych problemów występujących w środowisku lokalnym. Program Aktywności Lokalnej jest jednym z instrumentów aktywnej integracji wykorzystywanych w pracy metodą Centrum Aktywności Lokalnej, w tym także wykorzystywanych przy realizacji projektów systemowych dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

II OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Gmina Kowala położona jest w powiecie radomskim, w południowej części województwa mazowieckiego. Zajmując obszar 74,7 km² należy do mniejszych gmin powiatu radomskiego, natomiast pod względem ilości mieszkańców wynoszącej obecnie 11.713 osób lokuje się nieco powyżej średniej dla całego regionu. Od strony północnej Kowala graniczy z Radomiem, od wschodu z jego osiedlami mieszkaniowymi i gminą Skaryszew, od południa z gminami Orońsko i Wierzbica, a od zachodu z gminą Wolanów. Położenie geograficzne naszej gminy, w bezpośredniej bliskości aglomeracji miejskiej oraz dogodnych szlaków komunikacyjnych, daje szczególne możliwości jej rozwoju.

Na obszarze gminy przyległym do Radomia przeważa zabudowa podmiejska z dynamicznie rozwijającą się sferą usług, natomiast jej południowa część to region z przewagą gospodarstw rolnych, w którym obok tradycyjnych gospodarstw wzrasta ilość specjalistycznych ferm hodowlanych oraz producentów owoców i warzyw. Spośród kilkuset przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie gminy Kowala najważniejsze znaczenie mają firmy transportowe, piekarnie i wytwórcy mebli. W ostatnich latach nasza gmina stała się atrakcyjnym miejscem dla wielu Radomian, szukających miejsc wypoczynku i weekendowej rekreacji. Kowala i jej okolice mają ciekawą historię, bogatą kulturę i tradycję. W źródłach historycznych niektóre

miejsowości z naszego regionu pojawiają się już na przełomie XIII i XIV w. Do najważniejszych zabytków zalicza się modrzewiowy kościół w Bardzicach z XVIII wieku oraz barokowy kościół św. Wojciecha w Kowali. Na terenie gminy Kowala mają swoje siedziby:

- Urząd Gminy, który stanowi jednostkę administracji podstawowego szczebla samorządu terytorialnego, Kowala 105A,

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, zapewnia opiekę zdrowotną na terenie gminy,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizuje i koordynuje zadania polityki społecznej najniższego szczebla,

- Gminna Biblioteka Publiczna z filiami w Młodocinie Mniejszym, Bardzicach i Parznicach, placówki oświaty i wychowania:

Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Parznicach,

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Kowali,

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach,

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Bardzicach,

Publiczna Szkoła Podstawowa w Młodocinie Mniejszym,

Publiczna Szkoła Podstawowa w Kończycach Kolonii,

Publiczne Przedszkole w Kowali,

- Świetlica Środowiskowa z elementami Socjoterapii "Szansa",

- Świetlica Wiejska „Słoneczko” w Trablicach

- Świetlica Wiejska „Parasol” w Rudzie Małej

- Świetlica Wiejska w Kosowie

organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Gminy Kowala,

- Stowarzyszenie Rozwoju Społecznego „MAGIS”

- Stowarzyszenie „Wspólna Sprawa”

- Stowarzyszenie „Nasz Jósefów”

- Stowarzyszenie „Nowe Perspektywy”

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kowali,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kosowie,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Bardzicach,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Rudzie Małej,

- Urząd Pocztowy,

kościół

Parafia rzymskokatolicka p.w. św. Wojciecha w Kowali,

Parafia rzymskokatolicka p.w. MB Częstochowskiej w Trablicach,

Parafia rzymskokatolicka p.w. Św. Zofii w Młodocinie Mniejszym,

Parafia rzymskokatolicka p.w. Św. Andrzeja Boboli w Bardzicach,

Parafia rzymskokatolicka p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kończycach– Kolonii,

Parafia rzymskokatolicka p.w. Matki Bożej Różańcowej w Mazowszanach.

- dwa banki spółdzielcze,

- apteka,

Gminę tworzy 18 sołectw w skład których wchodzi 26 miejscowości.

Do sołectw należą: Augustów, Bardzice, Dąbrówka Zabłotnia, Grabina, Huta Mazowskańska, Kończyce– Kolonia, Kosów, Kotarwice, Kowala, Ludwinów, Maliszów, Mazowszany, Młodocin Mniejszy, Parznice, Romanów, Rożki, Trablice, Ruda Mała.

Zamieszkuje ją obecnie 11.713 mieszkańców, z których blisko 57,72% to osoby w wieku poprodukcyjnym.

III GRUPY DOCELOWE – ODBIORCY PROJEKTU

Program kierowany jest do osób będących:

- 1) członkami społeczności lokalnych w poszczególnych rejonach gminy, rejonu te zaś określane będą osobną metodą diagnozy problemu,
- 2) osobami skupionymi wśród konkretnych grup społecznych,
- 3) osobami doświadczającymi bezrobocia lub zagrożonych bezrobociem,
- 4) osobami zagrożonymi dysfunkcjami oraz ich najbliższego otoczenia, zgodnie z rozpoznanymi potrzebami,
- 5) osobami wykluczonymi lub zagrożonymi wykluczeniem szczególnie z powodu niepełnosprawności i uzależnienia,
- 6) osobami żyjącymi w rodzinach niepełnych,
- 7) osobami w wieku 15-25 lat pochodzących z tych środowisk.

Pierwszeństwo w dostępie do działań przewidzianych niniejszym Programem będą posiadały osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Adresatami działań w 2015- 2017 r. będzie 42 osoby i 40 osób z otoczenia (rodzina, sąsiedzi).

IV CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Głównym celem „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Kowala” jest zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców gminy w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia lub środowisk marginalizowanych i integracji społecznej tych grup.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie wiedzy na temat potrzeb i problemów grup społecznych.
2. Ograniczenie obszarów wykluczenia społecznego.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców gminy i wybranych grup.
4. Animowanie inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych.
5. Prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym.
6. Zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych w przypadku osób pozostających poza rynkiem pracy.
7. Poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych.
8. Zwiększenie aktywności mieszkańców oraz ich świadomości obywatelskiej.
9. Wsparcie i promowanie postaw społecznych.
10. Kulturowanie tradycji i aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
11. Wypracowanie modelu działań środowiskowych opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców.
12. Wyłonienie lidera lub lokalnych liderów.
13. Wzrost efektywności pomocy społecznej.

V METODY REALIZACJI PROGRAMU

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

1. Środowiskowej pracy socjalnej – to działanie pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.
2. Instrumentów aktywnej integracji – to szereg instrumentów aktywizujących z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, o której mowa w „Zasadach przygotowania, realizacji, rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach PO KL”.
3. Działań o charakterze środowiskowym – to inicjatywy integrujące, obejmujące między innymi badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania, konsultacje, organizowanie i inspirowanie do udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.
4. Prac społecznie użytecznych – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub innych instytucjach statutowo zajmujących się działalnością na rzecz społeczności lokalnej zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
5. Metody Centrum Aktywności Lokalnej, której celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowanie, ożywanie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnych.
6. Innych działań o charakterze środowiskowym, oznaczających inne instrumenty i działania wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, o przeciwdziałaniu narkomanii, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

VI ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego.
2. Współpraca wszelkich instytucji i służb.
3. Angażowanie lokalnej społeczności.
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
5. Podejmowanie działań wielokierunkowych.

VII REALIZOWANE ZADANIA

1. Badanie potrzeb i problemów grup oraz społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zawiązanie lokalnych koalicji na rzecz integracji i przeciwko wykluczeniu społecznemu.
3. Budowanie samoorganizacji społecznej (inicjowanie powstania grup samopomocowych lub grup obywatelskich).
4. Promowanie idei wolontariatu.
5. Prowadzenie punktów informacyjno-doradczych dla grup i społeczności lokalnych.
6. Organizowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych.
7. Poradnictwo (psychologiczne, pedagogiczne i inne) dla dorosłych, młodzieży i dzieci.
8. Szkolenia i warsztaty dla dorosłych w ramach projektu EFS.
9. Prowadzenie wykładów i pogadanek w ramach permanentnej edukacji wszystkich grup wiekowych.
10. Rozbudowywanie świadczeń wspierających aktywność.
11. Promocja działań prospołecznych.
12. Wspieranie rozwoju różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej mieszkańców, w tym w szczególności klientów pomocy społecznej
13. Prowadzenie rzecznictwa interesów osób i grup defaworyzowanych.
14. Prace remontowe w ramach wolontariatu oraz prac społecznie użytecznych
15. Organizowanie i inicjowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.
16. Prowadzenie zajęć skierowanych do młodzieży w wieku 15-25 lat (np. warsztaty kreatywnego myślenia, warsztaty komunikacji, warsztaty asertywności i rozwiązywania problemów, nauka gospodarowania czasem wolnym, zajęcia plastyczne, rekreacyjno-sportowe).
17. Dokonanie ewaluacji podejmowanych zadań.
18. Inne zgodne z celami programu jeśli wynikają z uzasadnionych potrzeb.

Program Aktywności Lokalnej będzie działał na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin w środowisku poprzez włączenie ich do działań na rzecz lokalnego społeczeństwa. W gminie Kowala działa trzy świetlice wiejskie i jedna środowiskowa dla mieszkańców, w których pracują animatorzy, którzy ożywiają i pobudzają do udziału w lokalnych inicjatywach, wyrabiają poczucie odpowiedzialności za siebie i innych.

PAL w latach 2015 - 2017 będzie skierowany do wszystkich mieszkańców gminy Kowala.

VII ZAKŁADANE REZULTATY

1. Zwiększenie integracji społeczności lokalnej i grup społecznych.
2. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby.
3. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów.
4. Podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych.
5. Wprowadzenie nowych form i metod pracy środowiskowej.
6. Stworzenie platformy współpracy i porozumienia lokalnej społeczności.
7. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące.
8. Wzrost zaangażowania instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
9. Realizacja projektów inicjowanych i współfinansowanych przez lokalne społeczności.
10. Wzrost kompetencji społecznych grup defaworyzowanych.
11. Wzrost umiejętności poruszania się na rynku pracy u osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem.
12. Stały monitoring potrzeb środowiska lokalnego.
13. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych w społeczeństwie.
14. Wsparcie lokalnych liderów poprzez pomoc techniczną i dostęp do informacji.

VIII REALIZATORZY PROGRAMU

1. Lider Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali.
2. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu.
3. Lokalny biznes.
4. Urząd Gminy w Kowali.
5. Placówki edukacyjne.
6. Organizacje pozarządowe.
7. Policja.
8. Media.

IX ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU

Działania realizowane w ramach Program Aktywności Lokalnej będą finansowane z następujących źródeł:

1. Środki unijne – Program Operacyjny Kapitał Ludzki – projekty systemowe dla ośrodków pomocy społecznej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2. Środki własne gminy.
3. Środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych (donatorów, pozyskiwane w innych konkursach projektowych).
4. Sponsorzy.

X EWALUACJA PROGRAMU.

Monitoring i ewaluacja odbywać się będzie systematycznie w trakcie trwania programu na potrzeby zarządzania oraz podejmowania. Celem bieżącego monitoringu będzie:

- pomiar osiąganego postępu w programie i porównywanie go z założonym planem
- wskazanie na ewentualną potrzebę podjęcia działań korygujących.

Na zakończenie programu w 2017r. zostanie przeprowadzona ewaluacja działań środowiskowych. Ocena końcowa stwierdzająca osiągnięcie oczekiwanych rezultatów rozpocznie nowy etap działań środowiskowych, pozbawionych regularnej dotacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Prowadzenie dalszej działalności będzie bazowało na kreatywności, poczuciu odpowiedzialności, sile samoorganizacji i faktycznemu zapotrzebowaniu mieszkańców gminy Kowala.

Zarówno ocena jak i ewaluacja programu /w odpowiedzi na pytanie, czy program osiągnął zakładane cele/ następować będzie każdorazowo po zakończeniu realizacji projektu w odniesieniu do zakładanych rezultatów /najpóźniej na koniec roku kalendarzowego/. Dokonuje jej instytucja realizująca projekt. Sprawozdanie roczne zostanie przedstawione do końca marca następnego roku.

Na koniec okresu programowania (2017r.) zostanie dokonane podsumowanie i ocena efektywności Programu Aktywności Lokalnej w postaci raportu końcowego opracowanego przez zespół realizatorów programu. Wskazane zostaną także metody i kierunki działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.

Przewodniczący
Rady Gminy Kowala
Tadeusz Marczykowski
Tadeusz Marczykowski

Załącznik 1. Preliminarz wydatków Programu Aktywności Lokalnej w Gminie Kowala w 2015r.

Lp	Działania środowiskowe	Rodzaj kosztów	Ilość jednostek	Środki finansowe z EFS	Środki własne
1.	Dysputa społeczna „Lider w małej ojczyźnie”	Zatrudnienie prelegentów na przeprowadzenie wykładu i warsztatów, poczęstunek	1	2.974,75	0
2.	Spotkanie Rodzinne „Akademia Klauna”	Zapewnienie atrakcji i poczęstunku dla uczestników	1	4.000,00	0
3.	„Noc Świętojańska” w ramach Czerwca Aktywnych Społeczności w Kosowie	Zakup niezbędnych akcesoriów oraz poczęstunek	1	0	1.200
4.	IV Międzypokoleniowy Rajd Rowerowy w Maliszowie – Karawaną do Kowali	Zakup niezbędnych akcesoriów, zakwaterowanie oraz wyżywienie artystów	1	0	2.200
5.	„Narodowe Czytanie”- akcja narodowego czytania klasyków literatury („Lalka” Prusa) w Kowali	Zakup niezbędnych akcesoriów oraz poczęstunek	1	0	700
6.	„Cudowne Ogrody” – spotkanie integracyjne dla środowisk osób niepełnosprawnych i sprawnych	Poczęstunek, występ artystyczny	1	0	800
7.	Spotkanie rodzinne „Pawim Okiem”- plener artystyczny w Trablicach	Zapewnienie atrakcji i poczęstunku dla uczestników	1	0	2.000
8.	„Czas na Sołtysa”- I Gminne Zmagania Sołectw	Zapewnienie atrakcji i poczęstunku dla uczestników	1	0	1.200
RAZEM				6.974,75 zł	9.000 zł